

เศรษฐกิจของประเทศไทย ในอนาคต

- ตอนที่ ๑ คำนำ : ปัญหาในปัจจุบันและอนาคต
ตอนที่ ๒ ข้อเสนอให้จำกัดสินค้าขาเข้า
ตอนที่ ๓ การเพิ่มผลผลิตและการเพิ่มสินค้าออก
ตอนที่ ๔ จะทำได้ไหวไหม ?

ตอนที่ ๑ คำนำ : ปัญหาในปัจจุบันและอนาคต

ประเทศไทยมีความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจเพียงใด ตามปกติจะพิจารณาจากข้อเท็จจริง ๒ ประการคือ (ก) รายได้อันแท้จริงของประเทศนั้นทั้งประเทศ รวมทั้งตัวเลขเฉลี่ยรายได้อันแท้จริงต่อบุคคลในชาติ และ (ข) การกระจายรายได้และทรัพย์สินตามกลุ่มต่าง ๆ ในประเทศนั้น

แปลจากการบรรยายในหัวข้อ "Thailand's Economics Prospects" ณ สยามสมาคม วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๓ แปลโดย นางสาวนพพร เรืองสกุล นางสาวทัศนีย์ สุพานิช และนายสุรพล เย็นอุรา

ที่จะกล่าวต่อไปนี้ ถึงแม้ผมจะเน้นข้อพิจารณาข้อแรก ซึ่งได้แก่ ภาวะเศรษฐกิจของประเทศโดยทั่วไปเป็นส่วนใหญ่ก็ตาม ผมก็จะไม่ทิ้ง ความสำคัญของข้อพิจารณาประการที่ ๒ ของความเจริญทางเศรษฐกิจ และสังคม อันได้แก่การกระจายรายได้และทรัพย์สิน โดยจะได้กล่าว ถึงเป็นบางตอนในคำบรรยายวันนี้ การที่ผมจะทำเช่นนั้นก็เพราะผม เข้าใจว่า สิ่งที่ทำานผู้ฟังทุกท่านสนใจมากที่สุดขณะนี้ก็ได้แก่ปัญหา เรื่องภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทยทั้งประเทศว่าจะไปรอดหรือไม่

ปัญหาที่มักจะมีผู้ตั้งคำถามกันบ่อยก็คือ

ในระยะนี้ผลผลิตและการค้าขายออกของเราได้เพิ่มขึ้นในอัตราต่ำ มาก แต่สินค้าเข้าได้เพิ่มขึ้นในอัตราสูงมาก ดังนั้นการค้าของเราจึง ขาดดุลในระดับสูงขึ้น และในปี ๒๕๑๓ นี้ การชำระเงินของเราก็จะเริ่ม ปรากฏขาดดุลให้เห็นเป็นครั้งแรก และมีที่คาดว่าจะคงเป็นอยู่ต่อไปอีก เราควรจะต้องแก้ไขสิ่งเหล่านี้กันอย่างไร ?

“การปฏิวัติเขียว” อันได้แก่การที่ทุกแห่งในโลกประสบความ สำเร็จในการผลิตข้าว ย่อมจะกระทบกระเทือนการส่งออกของไทย เพราะเหตุที่ข้าวเป็นสินค้าสำคัญที่นำมาซึ่งรายได้เงินตราต่างประเทศ ส่วนใหญ่ จะมีทางแก้ไขกันอย่างไร ?

จะมีวิธีการเช่นใดจึงจะชดเชยการสูญเสียรายได้เงินตราต่างประเทศอันเป็นผลจากการที่สหรัฐฯ ลดการใช้จ่ายด้านการทหารลงเป็น จำนวนมาก ?

ก่อนที่จะตอบปัญหาสำคัญๆ เหล่านี้ และเพื่อเป็นการช่วยความ เข้าใจให้ถูกต้องในขนาดของปัญหาของเรา ผมเห็นว่าจำเป็นจะต้องนำ ข้อเท็จจริงและตัวเลขบางประการมาอ้างประกอบด้วย

ผลิตภัณฑ์ภายในประเทศของเรา (คำนวณตามราคาคงที่) เพิ่ม

ขึ้นในอัตราเฉลี่ย ๖.๐ % ต่อปีระหว่างปี ๒๕๐๑-๒๕๐๕ และ ๘.๙ % ระหว่างปี ๒๕๐๖-๒๕๐๙ ในปี ๒๕๑๐ อัตราเพิ่มลดลงเป็น ๔.๖ % แล้วกระตื้องขึ้นเป็น ๘.๕ % ในปี ๒๕๑๑ อัตราความเจริญในปี ๒๕๑๒ ก็คาดคะเนว่าอยู่ในระดับเดียวกับปี ๒๕๑๑ การที่อัตราเพิ่มได้ลดลงในปี ๒๕๑๐ นั้นเนื่องจากฝนแล้งทำให้การเก็บเกี่ยวของฤดู ๒๕๑๐/๑๑ ไม่ได้รับผลดี (ดูตารางที่ ๑)

การขาดดุลสินค้า (สินค้าขาออก-สินค้าขาเข้า) ได้เพิ่มขึ้นในระยะแปดเก้าปีที่ผ่านมานี้จาก ๒๖๙ ล้านบาทในปี ๒๕๐๔ เป็น ๑๑,๒๕๐ ล้านบาทในปี ๒๕๑๒ หากจะรวมสินค้าและบริการเข้าด้วยกันแล้ว เราจะขาดดุลประมาณ ๔,๔๒๕ ล้านบาทในปี ๒๕๑๑ และในปี ๒๕๑๒ คงจะขาดดุลถึง ๕,๒๘๐ ล้านบาท (ดูตารางที่ ๒)

ภายใต้หัวข้อ “บริการ” ที่ปรากฏในดุลการค้านั้น มีอยู่ ๒ รายการที่เกี่ยวข้องกับสงครามในเวียดนาม คือ รายจ่ายในการพักผ่อนหย่อนใจของทหารอเมริกัน (R&R) และรายจ่ายทางทหารของสหรัฐฯ ในประเทศไทย รายรับรวมจาก ๒ รายการนี้ประมาณว่าเพิ่มขึ้นจาก ๓.๗ ล้านเหรียญอเมริกันในปี ๒๕๐๔ เป็น ๒๕๖.๖ ล้านเหรียญในปี ๒๕๑๑ แล้วลดลงเหลือ ๒๒๒.๐ ล้านเหรียญในปี ๒๕๑๒ คาดว่าเราจะขาดรายรับโดยตรงจาก ๒ รายการนี้ต่อไปในอัตราราวปีละ ๕๐ ล้านเหรียญใน ๒-๓ ปีข้างหน้า (ดูตารางที่ ๓)

การชำระเงินระหว่างประเทศของประเทศไทยเกินดุลมาทุกปีตั้งแต่ปี ๒๕๐๒ เป็นต้นมา จนกระทั่งสิ้นปี ๒๕๑๑ ในขณะที่เรามีเงินสำรองสุทธิเป็นทองคำและเงินตราต่างประเทศอยู่เกือบ ๙๐๐ ล้านเหรียญอเมริกัน (เงินสำรองส่วนราชการมีประมาณ ๑,๐๒๑ ล้านเหรียญ) ในปี ๒๕๑๒ การชำระเงินของเราขาดดุลราว ๔๘ ล้านเหรียญ ในปีปัจจุบัน

เรามีเงินสำรองระหว่างประเทศจำนวนสุทธิ ๘๗.๓๗ ล้านเหรียญ (เป็นเงินสำรองส่วนราชการประมาณ ๔๘.๕ ล้านเหรียญ* (ดูตารางที่ ๒ และ ๔)

สรุปแล้ว เศรษฐกิจของประเทศไทยก่อนปี พ.ศ. ๒๕๑๐ เจริญเติบโตขึ้นในอัตราเฉลี่ย ๗.๓ % ต่อปี ในปี ๒๕๑๐ อัตราการเพิ่มได้ลดลง แต่ก็กลับฟื้นตัวขึ้นในปี ๒๕๑๑ และ ๒๕๑๒ ในด้านการค้าระหว่างประเทศ การค้าขาออกได้ชะงักตัวลงเมื่อไม่นานมานี้ และสหรัฐก็เริ่มลดการใช้จ่ายเพื่อการทหารในประเทศไทยลง ในขณะเดียวกันนั้น การค้าขาเข้ายังคงเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ แม้ว่าอัตราเพิ่มจะช้ากว่าเดิมก็ตาม เราอาจคาดได้ว่าการชำระเงินของเราจะขาดดุลต่อไปอีก ๒-๓ ปีจนกว่าการผลิตและการค้าขาออกของเราจะกระฉับกระเฉงขึ้นมาใหม่ คิดแล้วเงินสำรองระหว่างประเทศของเราเทียบเท่ากับรายจ่ายเพื่อซื้อสินค้าและบริการทั้งหมดราว ๘ เดือน และคิดเป็น ๓ เท่าของจำนวนหนี้สาธารณะนอกประเทศคงค้างเมื่อสิ้นปี ๒๕๑๒

สมมติว่าเราไม่ดำเนินการใด ๆ ที่เด็ดขาดจริงจังภายในระยะสองสามปีข้างหน้า หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือหากการผลิต การค้าขาออก การค้าขาเข้า การออมทรัพย์ และการลงทุนของส่วนรัฐบาลและเอกชนคงดำเนินไปตามแนวโน้มเช่นที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้แล้ว เมื่อสหรัฐฯ ยุติ

*ตัวเลขเหล่านี้ไม่ได้นับรวมเงินประมาณ ๑๗.๕ ล้านเหรียญของอเมริกันซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยถืออยู่ในรูปของ Participation Certificates ในเงินกู้ที่ธนาคารโลกให้รัฐบาลไทยกู้ เพื่อโครงการเชื่อมผาซอ่มและโครงการทางหลวงระยะที่ ๓ หากรวมเงินจำนวนนี้เข้าในทุนสำรอง จำนวนเงินสำรองระหว่างประเทศ (ตัวเลขสุทธิ) จะเป็น ๘๙.๑ ล้านเหรียญ (ของส่วนราชการเป็น ๑,๐๐๒ ล้านเหรียญ) ก็จะน้อยกว่าปี ๒๕๑๑ อยู่ ๓๑ ล้านเหรียญ (ดูตารางที่ ๕)

การเกี่ยวข้องกับสงครามในเวียดนามตามสภาพการณ์ปัจจุบัน ก็คาดคะเนได้ว่าดุลการชำระเงินกับต่างประเทศที่ขาดอยู่ก็คงจะขาดต่อไปอีก และไทยเราอาจจะต้องเสียเงินสำรองระหว่างประเทศไประหว่าง ๒๕๐-๓๐๐ ล้านดอลลาร์อเมริกันในระยะ ๕ และ ๖ ปีข้างหน้า

ขณะเดียวกันปัญหาเรื่องความแตกต่างระหว่างคนมีกับคนจน และระหว่างกรุงเทพมหานครกับส่วนอื่น ๆ ของประเทศก็จะทวีขึ้นทุกที

ตอนที่ ๒ ข้อเสนอให้จำกัดสินค้าขาเข้า

เมื่อรายได้ได้น้อยกว่ารายจ่ายก็เป็นธรรมดาที่ว่าคนเราจะต้องพยายามที่จะ (ก) เพิ่มรายได้ หรือ (ข) ลดรายจ่าย หรือ (ค) ทำทั้งสองอย่าง

ไม่ว่าจะเป็นประเทศหรือคนธรรมดาก็ตาม การเพิ่มรายได้เป็นสิ่งที่ทำได้ยากลำบากกว่าการลดรายจ่ายลง จึงเป็นธรรมดาของผู้ที่เป็นข้าราชการที่มีอำนาจในการบริหารย่อมจะนึกถึงการควบคุมและจำกัดสินค้าขาเข้าก่อนนโยบายอื่น ๆ การที่จะออกกฎหมายหรือวางระเบียบข้อบังคับ บังคับให้ราษฎรผลิตและส่งออกมากขึ้นนั้นย่อมทำไม่ได้ วิตตรากฎหมายขึ้นควบคุมสินค้าขาเข้าจึงทำได้ง่ายกว่า

สมมติว่าเรามีความประสงค์จะจำกัดสินค้าขาเข้า ก็มีวิธีการให้เลือกอยู่หลายวิธีที่จะทำให้บรรลุผลเหมือนกัน แต่ผลกระทบกระเทือนจะแตกต่างกัน วิธีที่ผมเห็นว่าเลวที่สุดคือการควบคุมปริมาณสินค้าเข้า การห้ามนำสินค้าบางชนิดเข้าโดยเด็ดขาดนั้นก็ไมเลวนัก เพราะจะป้องกันการเลือกที่รักมักที่ชังและการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมได้ แต่ประเทศอย่างไทยเรานั้น วิธีการใด ๆ ที่รุนแรงเช่นการห้ามนำเข้าอย่างเด็ดขาดนั้น เราไม่ชอบใช้ เราชอบการอ้อมข้อมมากกว่า เราจึงมักจะ

หันมาใช้ในการจำกัดสินค้าโดยวิธีการจำกัดโควตา การจำกัดโควตาเช่นนี้ ในทางปฏิบัติและจากประสบการณ์ในอดีต เป็นการละเมิดหลักเกณฑ์ ทางด้านเศรษฐศาสตร์และการค้า เป็นการยุให้เกิดการทุจริต และเป็น การเปิดประตูกว้างให้แก่อิทธิพลทั้งทางการเมืองและการทหาร ถ้า หากว่าเมื่อใดมีความจำเป็นที่จะต้องจำกัดสินค้าเข้าจริง ๆ แล้ว ผมเห็น ว่าควรใช้มาตรการทางด้านการธนาคารหรือการคลัง คือให้มีการเข้มงวด ด้านหลักเกณฑ์การให้สินเชื่อที่ผู้ขายในต่างประเทศให้กับผู้ส่งสินค้าเข้า ของเรา หรือเพิ่มอัตราศุลกากรและภาษีอื่น ๆ สำหรับสินค้าที่นำเข้า โดยวิธีนี้เราจะสามารถรักษาหลักเกณฑ์อันชอบไว้ได้ ไม่ต้องเป็นห่วง เรื่องหน้าอินทร์หน้าพรหม

เราจะต้องคำนึงด้วยว่าการจำกัดสินค้าเข้าไม่ว่าจะโดยวิธีใดก็ ตาม มีผลคือ (ก) ทำให้สินค้าที่ควบคุมนั้นมีราคาแพงขึ้นทันที และ (ข) ส่งเสริมให้มีการลักลอบนำของเข้า

ข้อที่จะต้องพิจารณาต่อไปก็คือ สินค้าเข้าประเภทใดเราควรจะ เสนอให้มีการควบคุมและจำกัด เมื่อกล่าวถึงเรื่องนี้คนส่วนมากมักจะอ้าง ตัวเลขรวมของสินค้าขาเข้าที่เพิ่มขึ้นอย่างน่าตกใจ ในปี ๒๕๐๖ และ ๒๕๐๗ ยอดรวมของสินค้าขาเข้าเพิ่มขึ้นปีละ ๑๑.๓ % และในปี ๒๕๐๘ และ ๒๕๑๐ อัตราการเพิ่มเป็น ๑๙.๙ % (ข้อเท็จจริงที่ว่าอัตราเพิ่มของ สินค้าเข้าแต่ละปีของปี ๒๕๐๘ ๒๕๑๑ และ ๒๕๑๒ ในอัตราประมาณ ๘ % อันเป็นอัตราปกตินั้นจะไม่มีใครมีใครเอ่ยถึง) (ดูตารางที่๖)

เมื่อเราพิจารณาตัวเลขสถิติโดยละเอียดขึ้นก็จะเห็นว่า สินค้า ขาเข้าประเภทของที่เพิ่มขึ้นอย่างผิดสังเกตในระยะไม่กี่ปีมานี้ คือ สินค้า หุ่นเพิ่มขึ้น ๒๕ % ในปี ๒๕๐๖ ๑๙.๔ % ในปี ๒๕๐๘ และ ๓๒.๓ % ในปี ๒๕๑๐ วัตถุดิบเพิ่มขึ้น ๒๖.๕ % ในปี ๒๕๐๗ ๒๕.๘ % ในปี

๒๕๐๙ และ ๒๐.๘ % ในปี ๒๕๑๐ สินค้าเข้าประเภทเชื้อเพลิงและรถยนต์เพิ่มขึ้น ๒๖.๓ % ในปี ๒๕๐๙ ส่วนสินค้าเข้าสำหรับผู้บริโภคเพิ่มขึ้นในอัตราเฉลี่ยปีละ ๖.๗ % ระหว่างปี ๒๕๐๖ และ ๒๕๑๑ อัตราเพิ่มสูงสุดเป็น ๑๑.๘ % และ ๑๓.๑ % ในปี ๒๕๐๙ และ ๒๕๑๐ (ดูตารางที่ ๖ และ ๗)

แล้วอะไรเล่าที่เกิดขึ้นในปี ๒๕๐๖ ๒๕๐๗ ๒๕๐๙ และ ๒๕๑๐ ซึ่งเป็นปีที่สินค้าขาเข้าเพิ่มขึ้นมากที่สุด

ประการแรก สินค้าเข้าประเภททุนตามโครงการช่วยเหลือและโครงการเงินกู้ซึ่งตามปกติเข้ามาในราวปีละ ๑,๐๐๐ ล้านบาท ได้เพิ่มขึ้นไปอยู่ในระดับ ๑,๖๐๐ ล้านบาทในปี ๒๕๐๕ และเกือบ ๑,๗๐๐ ล้านบาทในปี ๒๕๐๖ แล้วลดลงเป็น ๑,๔๖๖ ล้านบาทในปี ๒๕๑๐ และ ๑,๖๗๔ ล้านบาทในปี ๒๕๑๑ (ดูตารางที่ ๘)

ประการที่ ๒ โครงการส่งเสริมอุตสาหกรรมของรัฐบาลไทยได้ประสบผลสำเร็จอย่างดี อาจจะดีเกินไปด้วยซ้ำในการสนับสนุนให้ส่วนเอกชนนำสินค้าประเภททุนและวัตถุดิบเข้า ซึ่งโดยปกติได้รับการยกเว้นภาษีสินค้าขาเข้า มูลค่าของสินค้านำเข้าประเภทนี้ซึ่งมีไม่ถึง ๒๕๐ ล้านบาทในปี ๒๕๐๖ ได้เพิ่มขึ้นเป็น ๒,๐๐๐ ล้านบาทในปี ๒๕๑๐ ๒,๔๐๐ ล้านบาทในปี ๒๕๑๑ และยังคงเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ (ดูตารางที่ ๘)

ประการที่ ๓ การก่อสร้างทางทหารของสหรัฐฯ ในประเทศไทย ซึ่งเริ่มด้วย ๑๖๖ ล้านบาทในปี ๒๕๐๖ เพิ่มขึ้นถึง ๖๔๕ ล้านบาทในปี ๒๕๐๙ และ ๑,๑๔๔ ล้านบาทในปี ๒๕๑๐ และ ๑,๑๖๕ ล้านบาทในปี ๒๕๑๑ รายการนี้เริ่มลดลงในปี ๒๕๑๒ (ดูตารางที่ ๘)

การวิเคราะห์ตัวเลขที่กล่าวมานี้แสดงให้เห็นว่า หากเราต้องการจะลดปริมาณสินค้าขาเข้าอย่างจริงจังแล้ว เราจะต้องลดการนำสินค้า

ประเภททุนและวัตถุดิบเข้า สินค้าประเภทนี้เราหวังจะใช้ให้เราสามารถเพิ่มผลผลิตทั้งทางเกษตรและอุตสาหกรรมได้ ถ้าจะจำกัดกันจริงก็น่าเสียดายยิ่งนัก การจำกัดสินค้าประเภทบริโภคจะไม่ช่วยให้เราประหยัดเงินตราต่างประเทศได้มากนัก แต่จะทำให้สวัสดิภาพของประชาชนเสื่อมลง และจะก่อให้เกิดปัญหาอื่น ๆ อีกหลายประการ

และแน่นอน การลดสินค้าที่จะนำมาใช้ในการผลิตโดยไม่เลือกประเภทนั้น ย่อมเป็นวิธีการที่ไม่สมควรยิ่งหากรัฐบาลจะทำเช่นนั้น

เมื่อเป็นเช่นนี้ เราจะมีทางแก้ไขทางด้านสินค้าขาเข้าอย่างไรดี ? แม้ว่าเราจะเลิกคำนึงถึงวิธีการจำกัดปริมาณ และวิธีการควบคุมอย่างอื่น ๆ ที่ไม่พึงประสงค์เสีย เราก็ยังมีทางอื่น ๆ อีกหลายทางจะทำให้ลดอัตราเพิ่มของสินค้าเข้าได้

ประการแรก เมื่อการใช้จ่ายทางทหารของสหรัฐฯ สำหรับฐานทัพต่าง ๆ และ R&R ค่อย ๆ ลดลงจนหมดสิ้นไปในที่สุด ดอลลาร์ชำระเงินก็ย่อมจะปรับตัวเองได้โดยอัตโนมัติ เมื่อปรากฏว่ามีลูกค้าที่มีฐานะมั่งคั่งในลักษณะของทหารอเมริกันที่ประจำอยู่ในฐานทัพต่าง ๆ ทั่วประเทศ และเจ้าหน้าที่ตลอดจนครอบครัวที่มาท่องเที่ยวหรือมาปฏิบัติหน้าที่ในส่วนต่าง ๆ ทั่วราชอาณาจักร พ่อค้าของเราก็ย่อมพยายามจัดหาสินค้าที่บุคคลเหล่านั้นเคยใช้สอยมาเสนอขาย คือสินค้าจากต่างประเทศ ถ้าไม่มีนักท่องเที่ยวอื่น ๆ เข้ามาแทนที่ เมื่อถึงเวลาที่ลูกค้าประเภทนี้ออกไปแล้ว การเพิ่มของสินค้าเข้าประเภทสินค้าบริโภคก็จะค่อย ๆ ลดลงไปเอง

ประการที่ ๒ แม้ว่ารัฐบาลควรจะดำเนินนโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรมต่อไปก็ตาม ก็เป็นที่เห็นได้โดยชัดแจ้งว่า อุตสาหกรรมบางประเภทไม่เป็นประโยชน์แก่เรามากเท่าที่เคยคาดคิด โรงงานประกอบ

รถยนต์และโรงงานอื่น ๆ ที่ใช้สินค้าเข้าเป็นส่วนประกอบเป็นจำนวนมาก โดยมีมูลค่าของแรงงานและสินค้าที่ผลิตภายในประเทศในอัตราที่น่าจับตามองอยู่ในประเภทที่กล่าวถึงนี้ อุตสาหกรรมโรงแรมก็ดูเหมือนจะขยายจนถึงจุดอิ่มตัวแล้ว สำหรับอุตสาหกรรมเหล่านี้ หากเราเปลี่ยนนโยบายจากสนับสนุนเป็นเก็บภาษีนำเข้าแล้ว ก็จะทำให้เราประหยัดเงินตราต่างประเทศได้หลายล้านเหรียญ ผมเชื่อว่าคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนกำลังพิจารณาในเรื่องนี้อยู่แล้ว

ประการที่ ๓ สินค้าบริโภคประเภทอาหารบางประเภท ได้รับการจูงใจจากผู้ส่งออกต่างประเทศด้วยการให้สินเชื่อระยะยาว ผมขอเอ่ยถึงสินค้าประเภทรถยนต์ รถโดยสาร รถบรรทุก เครื่องรับโทรทัศน์ และตู้เย็น จำนวนสินเชื่อที่ผู้ส่งออกให้คิดแล้วมากขึ้นทุกปี โดยเพิ่มขึ้นจากราว ๑๗ ล้านบาทในปี ๒๕๐๓ เป็น ๙๒๕ ล้านบาทในปี ๒๕๑๑ การไม่สนับสนุนให้มีการนำเข้าของสินค้าบางอย่าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งรถยนต์ส่วนบุคคล จะทำให้เราสามารถประหยัดเงินตราต่างประเทศได้อย่างเห็นหน้าเห็นหลังทีเดียว (ดูตารางที่ ๙)

ประการที่ ๔ ประเทศไทยทั้งประเทศสามารถแก้ปัญหาหนี้ด้วยการประหยัด นี่มิได้หมายความว่าผมจะสั่งสอนให้ประหยัดอย่างที่คุณใหญ่คนโตหลาย ๆ คนเคยกล่าวสั่งสอนพวกเราไว้ การประหยัดและการซื้อสินค้าไทยนั้น เป็นสิ่งที่พึงประสงค์แน่ แต่การสั่งสอนให้ทำมักจะไม่ได้ผล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเมื่อผู้สั่งสอนและคนใหญ่คนโตเองกลับไม่ปฏิบัติตามที่ตนพร่ำสอนผู้อื่น

ความมั่งคั่งอันยิ่งใหญ่ของเศรษฐศาสตร์มหภาค หมายถึงการออมทรัพย์ทั้งในส่วนบุคคลและส่วนรัฐบาล ในส่วนบุคคล ประชาชนแต่ละคนอาจจะออมทรัพย์แล้วนำไปฝากไว้กับธนาคาร กับบริษัทประกันภัย

กับสถาบันการเงินอื่น ๆ หรือนำไปซื้อพันธบัตรรัฐบาล อย่างไรก็ตาม ส่วนใหญ่ของเงินออมทรัพย์ส่วนบุคคลส่วนเอกชนมาจากการออมทรัพย์ของบริษัท จำกัดและห้างหุ้นส่วนในรูปของกำไรที่สำรองไว้ ไม่ได้จ่ายปันผล และ เงินทุนเลี้ยงชีพของบริษัทและห้างหุ้นส่วน ในส่วนรัฐบาล การออมทรัพย์ คิดเทียบคร่าว ๆ ได้กับจำนวนเกินดุลของงบประมาณรัฐบาล โดยคิด จากรายได้ของรัฐบาลหักด้วยรายจ่ายประเภทบริหารของรัฐบาล (ซึ่ง ไม่นับรายจ่ายประเภทลงทุนหรือการพัฒนา) ในเศรษฐกิจของประเทศใดประเทศหนึ่ง เมื่ออัตราการออมทรัพย์มากขึ้นเพียงใด โอกาสที่จะลงทุนและพัฒนาที่ย่อมจะมีมากขึ้นเพียงนั้น ในขณะที่เดียวกันหากประเทศทั้งประเทศออมทรัพย์มากขึ้นและใช้จ่ายน้อยลง การลดรายจ่ายก็จะทำให้การค้าขายเข้าสู่ตลาดด้วย

การออมทรัพย์ของประเทศไทยเท่าที่เป็นมานับว่าน่าพอใจไม่น้อย คือเพิ่มขึ้นจาก ๑๕ % ของผลิตภัณฑ์ประชาชาติในปี ๒๕๐๑ เป็นประมาณ ๒๗ % ในปี ๒๕๐๙ ลดลงเป็น ๒๔.๗ % ในปี ๒๕๑๐ และลดลงไปอีกในปี ๒๕๑๑ และ ๒๕๑๒ ในขณะที่อัตราการออมทรัพย์ของส่วนเอกชนคงอยู่ในระดับสูงสม่ำเสมอ จำนวนเงินออมของรัฐบาลไม่ได้คงที่อยู่ แต่ลดลงในปี ๒๕๑๐ ๒๕๑๑ และ ๒๕๑๒ (ดูตารางที่ ๑๐ และ ๑๑)

เพื่อที่จะจำกัดสินค้าเข้ามีให้เพิ่มมากนัก รัฐบาลไทยมีวิธีการแก้อยู่ในมือแล้ว การร่างงบประมาณประจำปี จะต้องพยายามให้มีเงินเกินดุลหรือเงินออมจำนวนพอสมควร หลังจากที่หักรายจ่ายบริหารทั่วไปของรัฐบาลออกจากรายได้แล้ว หากรัฐบาลสามารถกระหนักระแห่มรายจ่ายบริหารทั่วไปได้ โดยเฉพาะรายจ่ายเพื่อซื้อรถประจำตำแหน่งและสวัสดิการอื่น ๆ สำหรับข้าราชการที่มีอภิสิทธิ์เพียงไม่กี่คนแล้ว ก็จะเป็น

การดี แต่หากเหตุผลทางด้านความสงบเรียบร้อยและการป้องกันประเทศเป็นเหตุให้รัฐบาลไม่อาจลดรายจ่ายบริหารได้แล้ว รัฐบาลควร จะหาทางเพิ่มรายได้ พูดอย่างตรงไปตรงมาก็คือ เราต้องเพิ่มรายได้โดย การเก็บภาษี กล่าวสั้น ๆ ก็คือการเพิ่มภาษีอากรย่อมมีส่วนช่วยลดการ เพิ่มของสินค้าขาเข้าของประเทศได้

อนึ่ง ระบบการเก็บภาษีอากรในปัจจุบันของเรายังมีช่องโหว่อยู่ มากในแง่ของความเป็นธรรมในสังคม หรือในแง่การกระจายรายได้ เป็นความจริงข้อหนึ่งว่าฟรีเมียมน้ำทำให้ชาวนาต้องเสียเปรียบ และก็ เป็นความจริงอีกข้อหนึ่งว่าเรายังมีช่องทางสามารถเก็บภาษีจากคนรวย ให้มากขึ้น เพื่อนำเงินไปช่วยคนจนให้มากขึ้น การปรับปรุงภาษีที่ดินใน เมือง ภาษีทรัพย์สิน ภาษีเงินได้นิติบุคคล และการนำภาษีมรดกและภาษี การรับมรดกกลับมาใช้อีก จะทำให้รัฐบาลสามารถใช้จ่ายเพื่อชาวนา และคนจนอื่น ๆ เพิ่มขึ้นอีก และโดยวิธีนี้รัฐบาลก็จะสามารถดำเนิน นโยบายที่จะทำให้ความแตกต่างระหว่างรายได้ของคนรวยกับคนจนลด ลงด้วย

สรุปแล้ว เราสามารถจะลดและควรจะลดอัตราเพิ่มของสินค้าขา เข้าลง โดยการที่สหรัฐฯ ลดการใช้จ่ายทางทหารลง โดยการพิจารณานโยบายส่งเสริมการลงทุนของเราโดยละเอียด โดยการควบคุมสินเชื่อ สำหรับการค้าขาเข้า และโดยการดำเนินนโยบายงบประมาณอย่างฉลาด รอบคอบ

ตอนที่ ๓ การเพิ่มผลผลิตและการเพิ่มสินค้าออก

ทางออกทางเดียวเท่านั้นสำหรับแก้เรื่องยุ่งยากทางเศรษฐกิจของเราได้ถาวรคือการส่งเสริมการผลิตและสินค้าออก

แต่ถ้าเราจะผลิตอะไร ? เราจะพยายามส่งออกอะไรออก ?

ในระยะใกล้ เราต้องมุ่งผลิตภัณฑ์ที่เราถนัดและที่สังคมชาติอำนาจให้ ในระยะไกล เราต้องพัฒนาและปรับปรุงฝีมือของเราในหลายทิศทางด้วยกัน เพื่อที่จะทำให้งิจกรรมทางด้านผลิตของเรามีมากประเภทขึ้น และจะได้แสงดูว่าเราถนัดทำอะไรได้อีก เพื่อปรับปรุงรายได้ให้สูงขึ้น และให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจยิ่งขึ้น

สำหรับประชาชนคนไทยส่วนใหญ่ในขณะนี้ การเกษตรโดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำนาเป็นคำตอบในระยะใกล้ อุตสาหกรรมและหัตถกรรมได้เติบโตขึ้นด้วยอัตราที่น่าพอใจ แต่ว่ายังคงมีมูลค่าเพียง ๑๕ % ของผลิตภัณฑ์ประชาชาติของเรา และเมื่อเทียบกันแล้วยังคงมีคนงานในด้านนี้น้อยคน (ดูตารางที่ ๑๒)

ความพยายามส่งเสริมอุตสาหกรรมจะต้องดำเนินต่อไปอย่างแน่นนอน และนโยบายส่งเสริมควรจะได้เน้นในด้านสนับสนุนสินค้าที่มีทางส่งออกได้ แม้ว่ารายได้เป็นจำนวนเงินโดยเฉลี่ยของกรรมกรในอุตสาหกรรมจะสูงกว่าของกสิกร ผมยังไม่เห็นด้วยกับที่บางท่านเสนอมาว่า ให้ชาวไทยเร่งรัดเข้าไปประกอบอุตสาหกรรม การที่อุตสาหกรรมและหัตถกรรมจะประสบผลสำเร็จในประเทศไทยโดยไม่ทำให้ประชาชนชาวไทยต้องเสียสวัสดิภาพนั้น จะต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไข ๒ ประการ คือ (ก) คนไทยต้องแสวงหาความชำนาญด้านเทคนิคและด้านการบริหารให้มากยิ่งขึ้น (ข) เราจะต้องขยายตลาดสำหรับสินค้าของเราโดยการประสานงาน และร่วมมือกันระหว่างประเทศในย่านเดียวกัน เงื่อนไข ๒ ประการนี้เราจะทำให้สำเร็จไม่ได้ในระยะเวลานี้

ธรรมชาติอำนาจประโยชน์ให้ชาวไทยส่วนใหญ่ในด้านการเกษตรทั้งในด้านความถนัดและสภาพดินฟ้าอากาศ เราควรปรับปรุง

สิ่งที่ธรรมชาติกรุณาให้ให้ดียิ่งขึ้นด้วยการคันคว่ำ การส่งเสริม และการให้ความช่วยเหลือด้านการเงิน แม้ว่าจะได้รับการศึกษา ชาวนาเราก็ฉลาดพอที่จะผลิตสิ่งที่ตลาดต้องการตามราคาเปรียบเทียบของสินค้า และเชื่อฟังคำแนะนำและปรึกษาของเจ้าหน้าที่ รัฐบาลควรจะเป็นผู้นำและผู้บริการ รวมทั้งการสร้างระบบอำนวยความสะดวก (Infrastructure) ทางเศรษฐกิจและการป้องกันอาชญากรรม อันเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งในเวลาปัจจุบัน

ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา รัฐบาลได้มุ่งความสนใจไปในการสร้างถนน เพื่อให้ชาวนามีทางติดต่อกับตลาดได้สะดวกยิ่งขึ้น ผมเชื่อว่ารัฐบาลได้ใช้ความพยายามอย่างเต็มที่แล้วในการสร้างถนน แต่เชื่อว่ารัฐบาลได้เสียเวลาและเงินมากเกินไปในการสร้างโครงการชลประทานใหญ่ ๆ ขึ้นพร้อม ๆ กันหลายโครงการเกินไป ข้อนี้ควรจะแก้ไขด้วยการเปลี่ยนนโยบาย และพยายามให้ชาวนาได้ใช้น้ำเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ ควรสร้างคูและคันนาแทนเขื่อนใหญ่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่ตั้งขึ้นเมื่อเร็ว ๆ นี้ตั้งขึ้นช้าไปประมาณ ๑๐ ปี แม้ว่าธนาคารนี้จะดำเนินไปด้วยดีและเป็นประโยชน์ต่อชาวนาอย่างมาก แต่ก็ต้องรีบให้ทันเวลาที่เสียไป กรมส่งเสริมการเกษตรก็เพิ่งจะตั้งขึ้นหลังจากชักช้ากันเป็นเวลานาน และยังขาดคนที่มีความสามารถเป็นอย่างมาก ดังนั้นจะต้องมีการปรับปรุงการศึกษาด้านเทคนิคและการศึกษาชั้นมหาวิทยาลัยทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ เพื่อให้มีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมและคันคว่ำพอเพียง การสหกรณ์ตามความหมายแท้จริงจะต้องได้รับการส่งเสริมอย่างจริงจัง เพื่อให้ชาวนาสามารถควบคุมกิจกรรมและผลผลิตของตนให้ดียิ่งขึ้น เหล่านี้คืองานที่มีลำดับความสำคัญอย่างสูงที่เผชิญหน้าเราอยู่

นโยบายด้านข้าวของเราจนกระทั่งทุกวันนี้ เป็นการพยายามรักษาระดับราคาในประเทศให้ต่ำกว่าราคาตลาดโลก การบริโภคนภายในประเทศเป็นเกณฑ์อันแรกและสำคัญที่สุดตลอดมา เมื่อมีการปฏิวัติทางการเกษตรเกิดขึ้นเช่นนี้ เราจะต้องเปลี่ยนนโยบายและหันไปเน้นทางด้านการส่งออก ดังนั้นควรจะต้องลดพรีเอมิยมข้าวลง เพื่อให้ข้าวไทยแข่งขันในตลาดโลกได้ยิ่งขึ้น เพื่อเป็นแรงกระตุ้นด้านการเงินต่อชาวนา และเพื่อให้ชาวนาสามารถลงทุนได้มากขึ้น และเพื่อเพิ่มผลผลิต ผลสืบเนื่องจากนโยบายใหม่นี้จะปรากฏเป็นการกระจายรายได้ไปสู่ชาวนาจำนวนหลายล้านคน รายได้ที่รัฐบาลขาดจากการลดพรีเอมิยมคงจะไม่ร้ายแรงอย่างที่คาดกัน เพราะว่ามิ่ววิธีการทางการคลังอีกหลายวิธีที่อาจนำมาใช้แทนพรีเอมิยมข้าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากพรีเอมิยมข้าวจะลดลงเป็นลำดับติดต่อกันหลาย ๆ ปี

เราจะต้องสนใจกับยาง ปอ และมันสำปะหลังเป็นพิเศษ ในกรณียางพาราควรจะมีการปรับปรุงการดำเนินงานด้านโครงการปลูกยางพันธุ์ใหม่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การลดหย่อนนโยบายด้านการสงวนป่าอาจจะช่วยให้การปลูกใหม่สะดวกขึ้น การบริการให้น้ำและการกำหนดกฎเกณฑ์และการส่งเสริมที่เข้มแข็งจะช่วยให้มีการผลิตปอที่มีคุณภาพสูง ซึ่งจะเป็นหนทางแก้ปัญหาด้านการค้าขาออกของสินค้าชนิดนี้ การปรับปรุงคุณภาพนั้นเป็น ๕ ใน ๑๐ ส่วนของการแก้ปัญหาในด้านการตลาด การส่งเสริมคู่สัตว์และอุตสาหกรรมอาหารสัตว์อย่างจริงจังจะทำให้ประเทศไทยมีฐานะด้านการผลิตและการขายมันสำปะหลังและข้าวโพดดีขึ้น ความชำนาญที่ชาวไร่ข้าวโพดมีอยู่ และการปรับปรุงการเพาะปลูกข้าวโพดในที่ดินระหว่างฝั่งซ้ายของแม่น้ำเจ้าพระยากับเขตตะวันตกของที่ราบสูงโคราช ควรจะทำให้การปรับปรุงการผลิตข้าวโพด

เป็นไปได้ง่ายยิ่งขึ้น

เราจะมีทางอย่างไรบ้างที่ทำให้เราสามารถผลิตพืชอย่างอื่นอย่างใหม่มากขึ้น ผมเชื่อว่ามีทางทำได้หลายทาง แต่จะต้องใช้ความพยายามด้านการส่งเสริมและด้านเทคนิคอย่างเต็มที่ ผมได้กล่าวถึงเรื่องโอกาสที่การปศุสัตว์จะเป็นอาชีพสำคัญแล้ว และการปศุสัตว์นี้จะเติบโตได้อย่างรวดเร็ว เมื่อขจัดความมั่งคั่งของบุคคลและอิทธิพลทางการเมืองออกไป เรามีปลาและกุ้งในอ่าวไทย (ที่เราหวังว่าอาจจะขุดพบน้ำมัน) ซึ่งเราจะต้องเพาะพันธุ์ให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ เพื่อเราจะได้ใช้เป็นแหล่งหารายได้อันถาวรยืนนาน ชาวประมงของเราได้ปรับปรุงเครื่องมือและฝีมือมาเป็นเวลานาน แต่ก็มีความสามารถเพิ่มเพียงแค่นกรุกเข้าไปจับปลาในน่านน้ำประเทศข้างเคียงซึ่งทำให้เกิดเรื่องอยู่เสมอ ขอให้เรามาช่วยกันทำให้ชาวประมงสามารถเดินทางไปได้ไกลออกไปอีก เพื่อแสวงหาผลประโยชน์อันไพศาลจากท้องทะเลลึก

ถ้าเราสามารถเพิ่มผลผลิตของชาวนาและชาวประมงของเรา ผลพลอยได้ก็จะเป็นการแก้ปัญหาความแตกต่างระหว่างรายได้ของคนมีคณจนไปด้วย

ตอนที่ ๔ จะทำได้ไหม?

คำตอบขึ้นอยู่กับว่า เราตั้งใจจะทำหรือไม่ เพียงใด

ถ้าย้อนหลังดูตัวเลขในระยะ ๑๐ ปีที่ผ่านมา จะเห็นว่าความคืบหน้าทางเศรษฐกิจของประเทศไทยเป็นที่น่าชื่นชม แม้แต่ก่อนปี ๒๕๐๘ คือก่อนที่จะเริ่มมีค่าใช้จ่ายทางการทหารของสหรัฐฯ เข้ามา อัตราการเพิ่มของเราที่สูงถึง ๖ % ถึง ๘ % อยู่แล้ว เมื่อปลายปี ๒๕๐๗ เงินสำรองระหว่างประเทศของเรามีมากกว่า ๒ เท่าของปี ๒๕๐๒ สถิติ

และข้อเท็จจริงเหล่านี้ลบล้างอย่างสิ้นเชิง ซึ่งข้ออ้างของผู้ที่คิดว่าประเทศไทยร่ำรวยขึ้นเพราะสงครามเวียดนาม และเมื่อสงครามนี้ยุติประเทศไทยจะประสบกับความหายนะ

ถ้าระลึกย้อนหลังไปอีกถึงปี ๒๔๙๓ ซึ่งเป็นระยะสงครามเกาหลียุติ จะเห็นว่าปัญหาทางเศรษฐกิจในระยะนั้นคล้ายคลึงกับปัญหาทางเศรษฐกิจบางประการในปัจจุบัน กล่าวคือ ในระยะที่การค้ารุ่งเรืองเนื่องจากสงครามเกาหลี ราคายางและดีบุกขึ้นสูงมาก และไทยยังเป็นเจ้าตลาดสำหรับสินค้าข้าวอีกด้วย เป็นเหตุทำให้เงินทุนสำรองเพิ่มขึ้น แต่ในทันทีที่หันคว้นเมื่อสงครามสงบ ราคาของยางและดีบุกตกต่ำ ขณะเดียวกันพม่าปรากฏตัวกลับมาเป็นผู้ส่งข้าวออกขายใหญ่เช่นเดิม ในระยะแรกหลังจากปี ๒๔๙๓ เงินตราต่างประเทศของไทยลดลงทันทีและทำท่าลดลงเรื่อย ๆ

ข้อแตกต่างก็คือ ในระยะนั้นโครงสร้างของอัตราแลกเปลี่ยนของเราล้นบน เพราะมีการควบคุมสินค้าเข้าและออก การค้าข้าวเป็นเรื่องที่รัฐบาลผูกขาด และขณะนั้นมีสินค้าส่งออกที่สำคัญเพียง ๔ อย่างเท่านั้น การเงินของรัฐบาลไม่เป็นระเบียบ กล่าวคือ ทั้งตัวเงินคลังและพันธบัตรรวมอยู่ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยแห่งเดียว หรือกล่าวได้ว่าธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้เดียวเท่านั้นที่ให้รัฐบาลกู้เงิน บัญชีเงินงบประมาณและบัญชีการคลังก็เหลวเหลกและล่าหลัง ๑๐ ปี เงินทุนสำรองในปี ๒๔๙๗ เหลือเพียง ๒๘๙ ล้านดอลลาร์ สรอ. เท่านั้น

แต่จากสภาพยุ่งเหยิงนั้น เราได้กลับฟื้นคืนสู่ความรุ่งเรืองได้อีกเป็นเวลานานกว่าสิบปี และเราทำได้โดยไม่ต้องอาศัยการกระทำแบบจำกัดหรือหุดตัวป้องกันตัว เช่น การจำกัดปริมาณสินค้าขาเข้า เราใช้วิธีอันกล้าหาญ คือ เลิกควบคุม เลิกสำนักงานข้าวของรัฐบาล เลิกควบคุม

การส่งยางและดีบุก เลิกควบคุมการส่งออกยางเข้ามา เลิกการใช้อัตราแลกเปลี่ยนเงินหลายอัตรา เลิกแบ่งประเภทสินค้าขาเข้าต่าง ๆ เราปรับปรุงการคลัง การงบประมาณ การภาษีอากร ตลอดจนการบริหารราชการแผ่นดินให้ทะมัดทะแมงขึ้น และให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น เราทำนุบำรุงประชากรชาวไทยด้วยการสร้างถนน สร้างการชลประทาน บูรณะการรถไฟ และการท่าเรือ บำรุงการเกษตรและปราบปรามโจรผู้ร้ายให้ราษฎรมั่นใจอยู่ในความปลอดภัยแห่งชีวิตและทรัพย์สินของตน เรากำหนดระบบเศรษฐกิจและการค้าอย่างเสรีและไม่เลือกที่รักมักที่ชัง

เราจะใช้วิธีการแบบเดียวแก้ปัญหาปัจจุบันได้สำเร็จหรือไม่ ข้อนี้สำคัญอยู่ที่เงื่อนไขข้อหนึ่ง กล่าวคือ การดำเนินงานและนโยบายของกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ต้องทะมัดทะแมงมีประสิทธิภาพ ปัจจุบันการบริหารเศรษฐกิจและการคลังของรัฐบาลเองก็มีลักษณะเลื่อนราวพร่าไปหมด การวางแผนทางเศรษฐกิจตลอดจนการดำเนินงานจับประเด็นได้ยาก ตัวอย่างเช่น ถ้าจะเอ่ยถึงการปรับปรุงการทอผ้าก็มีกระทรวงถึง ๔ กระทรวงที่เกี่ยวข้อง (คือ กระทรวงพัฒนาฯ กระทรวงเกษตรฯ กระทรวงมหาดไทย และสำนักนายกรัฐมนตรี) และกรมอีกประมาณ ๘ กรม จากหน้าหนังสือพิมพ์เมื่อเร็ว ๆ นี้ มีคำแถลงของปลัดกระทรวงเกษตรฯ กล่าวว่า การปรับปรุงการเกษตรไม่ได้อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงเกษตรฯ เพราะกระทรวงเกษตรฯ ไม่มีอำนาจรับผิดชอบเรื่องดินและน้ำ

ฉะนั้น การวางระบบงานของรัฐบาลใหม่อย่างรีบด่วนจึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่ง รัฐมนตรีอาวุโสท่านใดท่านหนึ่งซึ่งนายกรัฐมนตรีไว้วางใจควรจะได้รับมอบให้อำนาจเต็มที่ในการควบคุมและรับผิดชอบเกี่ยวกับการประสานงานทางด้านเศรษฐกิจของรัฐบาลทุกฝ่าย

ปัญหานี้พวกเรา ก็ทราบกันอยู่แล้ว และบรรดาท่านผู้ใหญ่ในวงราชการก็ทราบกันอยู่แก่ใจแล้ว เมื่อเร็ว ๆ นี้ในสภาก็มีการอภิปรายให้ปรับปรุงทบวงกรมต่าง ๆ ทางด้านเศรษฐกิจ และรัฐบาลก็รับรองว่าจะดำเนินการในเรื่องนี้ต่อไป พวกเราก็ได้แต่ภาวนาขอให้รัฐบาลทำจริง และประสบความสำเร็จโดยรวดเร็ว

ท่านประธานที่เคารพ เมื่อทำการแก้ไขเรื่องนี้แล้ว ผมเชื่อว่าอนาคตของเศรษฐกิจไทยเราจะไม่มืดมนแน่ เราเคยเผชิญปัญหาที่ยิ่งกว่านี้ และเราก็ขจัดได้โดยอาศัยความช่วยเหลือจากต่างประเทศบ้าง แต่ส่วนใหญ่ทำด้วยฝีมือน้ำพักน้ำแรงของพวกเราคนไทยเอง ผมแน่ใจว่าเราจะทำได้อีก ฉะนั้นจึงขอเสนอแก่ท่านทั้งหลายว่า อนาคตเศรษฐกิจของไทยเราควรแจ่มใสรุ่งโรจน์ และถ้ารัฐบาลทำจริง อนาคตเศรษฐกิจของไทยเราย่อมแจ่มใสรุ่งโรจน์แน่นอน

ตัวเลขที่อ้างอิงในบทความ “เศรษฐกิจของประเทศไทยในอนาคต”

๑. อัตราเพิ่มของผลิตภัณฑ์ภายในประเทศ

ปี	อัตราการเพิ่มแต่ละปี (ราคาคงที่)
๒๕๐๑-๒๕๐๕	(อัตราเฉลี่ย) ๖.๐ %
๒๕๐๖-๒๕๑๙	(อัตราเฉลี่ย) ๘.๙ %
๒๕๑๐	๔.๖ %
๒๕๑๑	๘.๕ %

๒. ดุลการค้าและการชำระเงิน

(ล้านบาท)

	๒๕๐๔	๒๕๑๑	๒๕๑๒
สินค้าออก-สินค้าเข้า (สินค้า)	- ๒๖๙	- ๑๐,๕๙๓	- ๑๑,๒๕๐
บริการ (สุทธิ)	+๓๒๐	+๖,๑๔๘	+๕,๙๗๐
ดุลสินค้าและบริการ	+๕๑	- ๔,๔๒๕	- ๕,๒๘๐
ดุลการชำระเงิน (ขาดดุล -)	+๑,๖๕๕	+๔๔๗	- ๙๙๗

๓. การใช้จ่ายทางทหารและ R&R ของสหรัฐฯ

(ล้านบาท)

	๒๕๐๔	๒๕๐๕	๒๕๐๖	๒๕๐๗	๒๕๐๘	๒๕๐๙	๒๕๑๐	๒๕๑๑	๒๕๑๒
R & R	-	-	-	-	-	๒๑๓	๓๖๖	๔๒๐	๔๑๖
การใช้จ่ายทางทหาร	๗๗	๒๐๕	๓๖๑	๔๓๙	๙๒๒	๒,๕๙๒	๔,๑๐๗	๔,๙๑๘	๔,๒๐๐
รวม	๗๗	๒๐๕	๓๖๑	๔๓๙	๙๒๒	๓,๗๙๕	๔,๔๗๓	๕,๓๓๘	๔,๖๑๖
คิดเป็นล้านเหรียญ อเมริกัน	๓.๗	๙.๘	๑๗.๓	๒๑.๑	๔๔.๓	๑๘๒.๔	๒๑๕.๐	๒๕๖.๖	๒๒๒.๐